

SISTEMSKI PROBLEMI TERJAJO SISTEMSKI ODZIV

Če bi si želel slovesa modrega avtorja, bi ta uvodnik najbrž začel z obširnim nizanjem učenih besed, kako vidim sistemske probleme naše družbe. Spričo razmer, ki jih vsakodnevno občutimo na lastni koži, pa se mi zdi, da je to, kar je do včeraj morda bila modrost, zdaj že prazno govoričenje. Z množico delim vsakdanje razočaranje in ogorčenje, ker so oči, ki so pred dobrimi 21 leti z radostjo zrla rojstvo države in srečno prihodnost, motne od skrbi ter žalosti. In ker ne mine teden, da si kak moody's ali soroden regulator na svobodnem trgu kapitalističnega pohlepa ne vzame časa in nam zniža t. i. bonitetno oceno. Zdaj, ko je jasno, da so nas naši častitljivi možje in žene v političnih strankah ter institucijah javnega sektorja s korupcijo, organiziranim gospodarskim in finančnim kriminalom pripeljali na rob socialnega prepada, ko nam »prijatelji iz tujine« v vsej svoji brezmadežnosti delijo moralne nauke, nam sodijo in nas mečejo med finančne smeti – je ob tem sploh še vredno razpravljati o sistemskih problemih?

Toda ravno sistemski problemi, ki najbolj tarejo ljudi in družbo, zahtevajo sistemski odziv ter odločno ukrepanje. Temu denimo Konvencija Združenih narodov proti korupciji v preambuli namenja posebno pozornost in poudarja potrebo po vsestranskem in interdisciplinarnem odzivu. Kaj naj bi to pomenilo v družbeni praksi in predvsem institucijah javnega sektorja? Tudi o tem že nekaj let poteka široka razprava kako nam primanjkuje znanja in soglasja o skupnih vrednotah. To so sicer že na ravni konkretnega primera temeljni in prvinski motivacijski dejavniki spoznanja, vrednotenja in praktične modrosti, ki skupaj vodijo do rezultatov pričakovanega delovanja in odgovornosti – integritete posameznika ter družbe. Ker pa »zdraharji« vztrajajo vsak na svojih okopih, »psi lajajo, karavana gre naprej«, skupaj z nami po poti v pogubo.

S tem tudi menim – za ceno, da si prislužim sloves heretika – da ima to, kar občutimo kot sistemsko korupcijo, poleg nesporne skorumpiranosti posameznikov in njihovih združb globoke korenine v kronični nezmo-

žnosti oziroma nesposobnosti nadzornih institucij. Slednje namreč strukturnih problemov, ki bodisi ustvarjajo koruptivno okolje ali sami proizvajajo korupcijo, gospodarski in finančni kriminal, včasih sploh ne prepoznajo, kaj šele da bi se z njimi učinkovito spopadli.

Brez tega, da so vzroki pravilno prepoznani, je lahko vsako zdravilo, naj bo še tako dobro namerno, samo še bolj pogubno. Bolj je bolezen zahrbtna, več znanja in odločnosti potrebujemo, da jo premagamo. Torej, če hočemo našo družbo ozdraviti boleznijo korupcije in kriminala, jih vsaj obvladovati v mejah znosnega, smo primorani k vsestranskemu in interdisciplinarnemu, celostnemu pristopu pri prepoznavanju in odpravljanju sistemskih problemov. Ker jih poznamo, saj jih vsak dan občutimo na lastni koži. Resnična modrost je v iskanju rešitev in odločnem ukrepanju, ne več v »mlatenju prazne slame«.

Bečir Kečanović

Ajda Brndušić, OŠ Toneta Čufarja Maribor

»Povej«

KAZALO

- 📖 Tema meseca – Obvladovanje tveganj korupcije s celostnim pristopom in sistemskim nadzorom – primer sodelovanja KPK z Občino Kamnik str. 2
- 📖 Ustavno sodišče zavrnilo predlog poslancev za zadržanje izvajanja ZIntPK str. 4
- 📖 Upravno sodišče zavrnilo tožbo Zorana Jankovića glede Zaključnega poročila KPK str. 4
- 📖 Izjave poslanca Zvonka Černača ne držijo, KPK je delovala zakonito str. 4
- 📖 Razstava ustvarjalnega natečaja tokrat na Osnovni šoli Središče ob Dravi str. 4
- 📖 Bavarski nepotistični škandal – službe za sorodnike str. 4
- 📖 KPK in SOS na posvetu o uresničevanju institutov ZIntPK v praksi str. 5
- 📖 Grčija ostro nad skorumpirane državne uradnike str. 5
- 📖 Četrta delavnica Evropskega protikorupcijskega usposabljanja v Ljubljani str. 5
- 📖 Komisija v številkah str. 6
- 📖 Koledar obveznosti str. 6

PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

»Bojim se, da bomo morali svet najprej narediti pošten, preden bomo lahko pošteno rekli našim otrokom, da je poštenost najboljša možna pot.«

George Bernard Shaw

OBVLADOVANJE TVEGANJ KORUPCIJE S CELOSTNIM PRISTOPOM IN SISTEMSKIM NADZOROM – PRIMER SODELOVANJA KPK Z OBČINO KAMNIK

Vzroki in posledice sistemskih odklonskih pojavov v družbenem okolju, kot so korupcija ter organizirani gospodarski in finančni kriminal, vse bolj kažejo, da sistemski problemi zahtevajo celosten, sistemski pristop. Normativna ureditev, organizacijski pogoji, zaposleni in procesi v institucijah javnega sektorja so tesno povezani s tem okoljem, saj v njem živijo in delujejo, tako da skupaj tvorijo celoto oziroma skupen situacijski prostor. V tem situacijskem prostoru nastajajo tudi različna, ne samo korupcijska tveganja, ki se kot zunanji ali notranji odkloni medsebojno prepletajo in vzajemno krepijo po verjetnosti nastanka in učinkih oziroma škodljivosti posledic. S klasičnim pristopom in posamičnimi ukrepi notranjih ter zunanjih kontrol jih je večinoma težko prepoznavati in se nanje učinkovito odzivati. V takšnem okolju, kjer strukturna tveganja niso pod ustreznim nadzorom, pa je kljub prizadevanjem, da bi bili kot družba uspešni, razraščanje sistemskih problemov, korupcije in organiziranega kriminala nezogibno.

Komisija je v letu 2011 pripravila in leta 2012 v praksi preizkusila metodologijo sistemskega nadzora nad uresničevanjem Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Zasnovan je na protikorupcijski doktrini, se pravi na sistematičnem in preverljivem okviru, ter usmeritvah za razvoj vsestranskega in interdisciplinarnega pristopa. Pri tem so upoštevani primeri sistemske korupcije, s katerimi se je komisija srečevala v praksi, kot tudi znanja, izkušnje in pomoč drugih nadzornih organov, zlasti Računskega sodišča RS. Pri opisane smo koristili še znanja in izkušnje, ki smo jih pridobili v okviru sodelovanja s predstavniki znanstvenih ved in strok, ko smo v preteklih letih s skupnimi močmi razvijali znanja o javni etiki in integriteti ter spodbujanju etičnega in zdravega delovnega okolja.¹

Sistemski nadzor smo nato v sodelovanju z Občino Kamnik kot pilotni projekt preizkusili v njenem okolju. Rezultati so potrdili, da ima poleg celostnega pristopa pri prepoznavanju in odzivanju na tveganja pomembno vlogo v smislu strokovne pomoči in razvoja skupnega znanja za uresničevanje temeljnih ciljev ter institutov zakona. Vsestranskost, ki predpostavlja tudi vzajemnost, dobro medsebojno sodelovanje in odprtost v komunikaciji pa poleg razvoja skupnega znanja spodbuja integriteto kot pričakovano delovanje in odgovornost zaposlenih za skupne vrednote. V tem najbrž ni nobene razlike med javnim in zasebnim sektorjem, tako v pričakovanih rezultatih celostnega pristopa kot v dejstvu, da nam tega na obeh straneh precej primanjkuje.

Pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene med sistemskim nadzorom, je Občina Kamnik med samim nadzorom ali med usklajevanjem ugotovitev odpravila, tako da dodatna priporočila ali ukrepi niso bili potrebni. Nekatere rešitve, ki jih je sprejela na priporočilo sistemskega nadzora, pa bi lahko tudi drugim služile kot primer dobre prakse.

Pri oceni tveganj v sistemu notranjih kontrol se je sistemski nadzor posluževal tudi ugotovitev zunanjih revizij in Računskega sodišča RS. Tako je pregled notranjih kontrol pokazal:

- da si vodstvo občine v tem mandatu prizadeva za odpravo nepravilnosti in učinkovito obvladovanje tveganj, na katera je bilo opozorjeno;
- da je nekoliko slabše stanje v nekaterih njenih javnih zavodih, kar zahteva okrepitev kontrolnega okolja, tudi s poenotenjem pristopa k celovitemu/celostnemu upravljanju tveganj in povečanja učinkovitosti nadzornih mehanizmov ob istočasni racionalizaciji stroškov – tako tistih, ki so del sistema notranjih kontrol, kot tistih, ki so predmet upravljanja v okviru načrta integritete;

ŽUPAN OBČINE KAMNIK MARJAN ŠAREC O SODELOVANJU S KPK

»Ob mojem prihodu na Občino Kamnik sem si zadal cilj, da bom deloval pregledno, pošteno in v korist skupnosti. Po štirih mandatih predhodnika je težko premikati ustaljene tirnice. Že na začetku sem bil deležen anonimnih prijav za vse mogoče. Ko se je pri nas oglasila Komisija za preprečevanje korupcije, sem si mislil, da je to spet posledica kakšne prijave. Prijetno sem bil presenečen, ko sem ugotovil, da je nadzorna skupina iskreno pristopila k sistemskemu nadzoru naše občine na vseh področjih delovanja. Sodelovanje je bilo in je še vedno korektno. Mislim, da bodo naše izkušnje koristne pri graditvi sistema integritete in odgovornosti nosilcev funkcij, predvsem pa bodo pomagale odpraviti nekatere neživljenjske člene zakonov. Predvsem sem se seznanil, kaj sploh pomeni tveganje za korupcijo in kako mora potekati lobiranje. Vsaka napaka še ni kaznivo dejanje. Kadar imam kakšno dilemo, kako ravnati v določenem primeru, se obrnem na Komisijo za preprečevanje korupcije, dobim ustrezno informacijo, kar mi je v veliko pomoč pri zahtevnem delu, saj je zakonodaja zelo obsežna in med seboj nasprotujoča. Noben zakon pa ne more preprečiti korupcije v celoti, potrebna je zavest vsakega posameznika.«

Marjan Šarec, župan Občine Kamnik

V posameznih primerih, kjer je nadzor zaznal, da jih je treba obravnavati po posebnem postopku, je ta potekal v skladu z ZIntPK. O kršitvah, za katere komisija ni pristojna, so bili obveščeni pristojni državni organi, ugotovitve o sumu kaznivih dejanj pa so bile poslani organom odkrivanja in pregona.

Ocene sistemskih odklonov, ki sami po sebi sicer niso tipične korupcijske zadeve, po svoji naravi pa sodijo med sistemska tveganja korupcije, so nastale na podlagi testnega vprašalnika, v nadzoru pridobljenega gradiva in na podlagi revizijskih poročil ter opravljenih pogovorov v Občini Kamnik.

Dejstvo, da gre večinoma za splošno znane ugotovitve o ponavljajočih se problemih v sistemu državne ureditve in lokalne samouprave, na katere znova opozarjajo različne nadzorne institucije, javnost in posamezniki, ne bi smelo biti več izgovor o »že vidnem«, ampak opozorilo na trdovratnost teh problemov in kronično pomanjkanje odločnosti, da se država in lokalna skupnost, politični sistem ter institucije z njimi začno resno ukvarjati, ker se posledice, ki jih povzročajo na vseh ravneh, spričo očitne nezainteresiranosti samo še poglobljajo. Med njimi posebej izpostavljamo sledeče:

- Zastareli ali kako drugače neuporabni predpisi, v katerih je vse preveč nedorečenosti, nejasnosti in ohlapnosti ter s tem tveganj za različne razlage in arbitrarne odločitve oziroma zlorabe, korupcijo, druga nezakonita in neetična ravnanja.
- Neuskkljenost in neodzivnost ministrstev in njihovih strateških služb pri zagotavljanju strokovne pomoči in nadzora na področju lokalne samouprave, na kar je opozorilo že Računsko sodišče RS,² podobno pa je na ta problem pred leti opozarjala tedanja Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko.³
- Odkloni v ureditvi nadzora in ravnovesij med organi in funkcijami znotraj lokalne samouprave. Gre za področje, ki je slabo urejeno, ureditev je preohlapna, ponekod pretirano politična (»spolitizirana«), glede perečih primerov korupcije, uveljavljanja politične in drugih oblik odgovornosti pa večinoma neučinkovita. Korupcija in pomanjkanje integritete pri posameznih

OBVLADOVANJE TVEGANJ KORUPCIJE S CELOSTNIM PRISTOPOM IN SISTEMSKIM NADZOROM – PRIMER SODELOVANJA KPK Z OBČINO KAMNIK

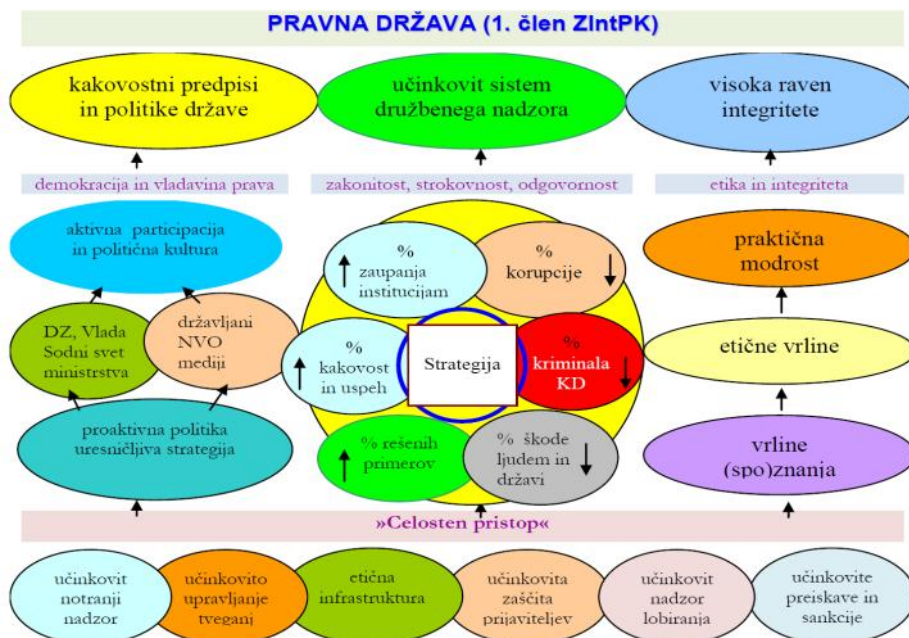
javnih funkcionarjih in hkrati pomanjkanje učinkovitih mehanizmov za uveljavljanje njihove odgovornosti zelo slabo vplivajo na zaupanje ljudi v državno in lokalno oblast, javne institucije in pravno državo. Z vsem tem korupcija jemlje legitimnost celotnemu političnemu sistemu in političnim funkcionarjem, ki sicer svoje delo opravljajo korektno, ob tem pa z molkom ali z nezainteresiranostjo podpirajo skorumpirane – čeprav tudi njim škodujejo.

- Zloraba politične ali poslovne diskrecije pri različnih odločitvah in imenovanjih v državnih ter lokalnih organih upravljanja, v javnih zavodih, javnih podjetjih in drugih javnih subjektih države in lokalne samouprave ter pri razpolaganju z javnim premoženjem – primeroma v zadevi Velika Planina, d.o.o., s katero se je ukvarjal nadzor in je bila vložena ovadba zaradi suma nezakonitega razpolaganja z nepremičninami lokalne skupnosti.⁴
- Razlika med pričakovano učinkovitostjo in smotrnostjo (integriteto) sistema notranjih kontrol ter zainteresiranostjo in zmožnostjo občin, da temu primerno same nosijo finančno breme strokovne pomoči pri notranjem nadzoru in revidiranju, pa je tisto »temno polje«, ki predstavlja dodatno tveganje sistemske korupcije, drugih odklonskih pojavov in kaznivih ravnanj v škodo javnega interesa. Zato je uresničevanje potrebe po strateškem in operativnem usklajevanju države in lokalne samouprave pri krepitvi sistema notranjega nadzora in revidiranja, tako kot v Strategiji razvoja notranjega nadzora javnih financ za obdobje 2011–2015 ugotavlja Vlada Republike Slovenije,⁵ nujno tudi zaradi obveznosti učinkovitega preprečevanja korupcije, zagotavljanja integritete in uveljavljanja odgovornosti zaposlenih v javnem sektorju za delovanje pravne države.

Konkretni primeri, ko je nadzor sam, na podlagi prijav ali drugih virov, zaznal razloge za sum korupcije po ZIntPK, kaznivih dejanj, drugih nezakonitih ali neetičnih ravnanj, za katera je predviden

poseben postopek, je bil sistemski nadzor ustavljen, primer pa obravnavan skladno s področnim zakonom oziroma predpisom. Zaradi siceršnje povezanosti teh primerov s sistemskim nadzorom poročilo v naslednji tabeli povzema njihove osnovne značilnosti in podatke o postopku.

Oznaka zadeve	Faza postopka
1 Velika Planina, d.o.o.: sum nezakonitega razpolaganja z nepremičninami lokalne skupnosti – ovadba in dopolnitve;	Poslano ODT v Ljubljani;
2 Nadzor nad premoženjskim stanjem;	Postopek še poteka;
3 Italline, d.o.o. in Zavod Mi: sum kršitve predpisov o omejitvah poslovanja;	Postopek je zaključen. Občina Kamnik je bila obveščena;
4 Prijava domnevnih nepravilnosti pri razdeljevanju občinskih sredstev, namenjenih odprtju Dnevnega centra za osebe s težavami v duševnem razvoju;	Upoštevana je odločitev Občinskega sveta, prijava zavržena;
5 Javni zavod Knjižnica Kamnik: sum nepravilnosti;	Postopek je ustavljen zaradi odstopa in primarne pristojnosti drugih državnih organov;
6 Zavod za turizem in šport v Občini Kamnik: javno naročanje;	Ugotovitve v konkretnem primeru, odstop Uradu za nadzor proračuna, odstop Državni revizijski komisiji, uvedba prekrškovnega postopka zaradi neporočanja o premoženjskem stanju;
7 Prenova OŠ Frana Albrehta in Toma Brejca v Občini Kamnik;	Uradni zaznamek o zavrnitvi obravnave prijave;
8 Prenova OŠ Frana Albrehta in Toma Brejca v Občini Kamnik;	Uradni zaznamek o zavrnitvi obravnave prijave;
9 Občina Kamnik: javno naročanje;	Uradni zaznamek o zavrnitvi obravnave prijave;

¹ <https://www.kpk-rs.si/sl/korupcija-integriteta-in-etika/integriteta-in-etika/eticno-in-zdravo-okolje/509>

² Računsko Sodišče RS, revizijsko poročilo, Ureditev področja občin, št. 320-17/2010/110, datum 5. 3. 2012 [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/1/KC73BA090AA4B8946C12579B9001E4E89/\\$file/Obcine_RSP.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/1/KC73BA090AA4B8946C12579B9001E4E89/$file/Obcine_RSP.pdf).

³ Dokument Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Informacija o zagotavljanju strokovne pomoči občinam in izvajanju pristojnosti ministrstev za nadzor zakonitosti dela občinskih organov – predlog za obravnavo, poslan Generalnemu sekretariatu Vlade Republike Slovenije, datum 18. 12. 2005.

⁴ V povezavi s problematiko upravljanja javnega premoženja velja tudi na tem mestu opozoriti še na ugotovitve Računskega sodišča RS v Prečni reviziji ravnanja mestnih občin Murska Sobota, Ljubljana in Nova Gorica v letih 2007–2010, kjer je med drugim podatek, da so občine v letih 2007–2010 odtujile za 96.908.508 evrov več nepremičnega premoženja, kot so ga pridobile (kar znaša npr. 4,4 odstotke vseh prihodkov občin v letu 2010), pri čemer je MO Nova Gorica izreklo mnenje s pridržkom, občinam Ljubljana in Murska Sobota pa negativno mnenje <http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/1/223AA1A8F029C392C12579B8004D9E65>.

⁵ http://www.unp.gov.si/si/notranji_nadzor_javnih_financ/.

Ustavno sodišče zavrnilo predlog poslancev za zadržanje izvajanja ZIntPK

Ljubljana – Skupina poslancev in poslanke je konec februarja vložila zahtevo za ustavno presojo Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, vključno s predlogom za zadržanje njegovega izvajanja.

Ustavno sodišče je predlog, naj se do sprejetja končne odločitve zadrži izvrševanje dela prvega in drugega odstavka 15. člena, 11. člena in petega odstavka 13. člena ZIntPK aprila s sedmimi glasovi za in enim proti zavrnilo, hkrati pa sklenilo, da bo zadevo obravnavalo absolutno prednostno.

Upravno sodišče zavrnilo tožbo Zorana Jankovića glede Zaključnega poročila KPK

Ljubljana – Komisija za preprečevanje korupcije je v sredini aprila prejela sodbo Upravnega sodišča, s katero je to zavrnilo tožbo Zorana Jankovića v zvezi z Zaključnim poročilom o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank (v nadaljevanju: Zaključno poročilo).

Upravno sodišče je ocenilo, da je bil nadzor komisije nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank izpeljan v skladu z določili ZIntPK. Sodišče nadalje ugotavlja, da so bile spoštovane vse v ZIntPK predvidene postopkovne določbe, ki obenem predstavljajo tudi izpeljavo načela varstva pravic stranke, varstva javne koristi in načela zaslišanja stranke po Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP). Sodišče obenem tudi ugotavlja, da je komisija v ugotovitvah Zaključnega poročila opisala ves potek postopka nadzora in se opredelila do vseh tožnikovih navedb in pojasnil, danih v postopku.

Sodišče je prav tako ugotovilo, da ni prišlo do kršitev Ustave, ki jih očita tožnik, in se obenem opredelilo, da ne vidi posebnih razlogov za začetek postopka ustavne presoje ZIntPK.

Zoran Janković je tožbo glede Zaključnega poročila vložil že pred časom skupaj z zahtevkom za izdajo začasne odredbe. Slednjega sta tako Upravno kot Vrhovno sodišče že zavrnila; tokratna zavrnitev tožbe glede Zaključnega poročila tako predstavlja še eno, v zadnjih treh mesecih že šesto, pomembno potrditev delovanja komisije v tem primeru.

Izjave poslanca Zvonka Černača ne držijo, KPK je delovala zakonito

Ljubljana – V oddaji z dne 16. aprila

»Pogovor z opozicijo« na Televiziji Slovenija je poslanec in podpredsednik Slovenske demokratske stranke Zvonko Černač izjavil, da postopek nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki ga je vodila Komisija za preprečevanje korupcije, »ni bil voden v skladu z določbami zakona, ki določa ta postopek«.

Zaradi korektnosti obveščenosti javnosti komisija poudarja, da izjava poslanca Černača ni resnična in da je postopek vodila zakonito, kar je že potrdilo Upravno sodišče. Nadzorovana zavezanca Zoran Janković in Ivan Janez Janša sta namreč zoper poročilo komisije sprožila upravni spor. Upravno sodišče je obe tožbi že zavrnilo in ugotovilo, da je bil nadzor komisije nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank izpeljan v skladu z določili ZIntPK. Spoštovane so bile vse v ZIntPK predvidene postopkovne določbe, ki obenem predstavljajo tudi izpeljavo načela varstva pravic stranke, varstva javne koristi in načela zaslišanja stranke po Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP). Komisija je, tako sodišče, v ugotovitvah Zaključnega poročila opisala ves potek postopka nadzora in se opredelila do vseh tožnikovih navedb in pojasnil, danih v postopku.

Prav tako je sodišče ugotovilo, da ni prišlo do kršitev Ustave, ki jih očita tožnik, in se obenem opredelilo, da ne vidi posebnih razlogov za začetek postopka ustavne presoje ZIntPK. V treh mesecih so sodišča izdala že šest pozitivnih odločitev v povezavi s poročilom o nadzoru nad premoženjskim stanjem.

Razstava ustvarjalnega natečaja tokrat na Osnovni šoli Središče ob Dravi

Središče ob Dravi – Od 9. do 23. aprila so bili izdelki zadnjega ustvarjalnega natečaja Komisije za preprečevanje korupcije razstavljeni v prostorih Osnovne šole Središče ob Dravi, ki je že drugič zapovrstjo sodelovala na natečaju komisije. Izdelka dveh učenk te šole – Janje Žinko in Ines Kaučič (pod mentorstvom učiteljic Ivce Kanič in Vojke Havlas) – sta bila uvrščena med dvanajsterico najbolj izvršnih in sporočilnih.

Učenci med ogledom razstave

Otvoritev razstave na šoli je potekala ob občinskem prazniku in v ta namen organizirani osrednji proslavi, kjer so si razstavljene izdelke lahko ogledali predstavniki občine, vabljeni gostje ter občani.

Izdelki ustvarjalnega natečaja Povej z majico

Od 24. aprila dalje je razstava na ogled v prostorih Občinske uprave Občine Središče ob Dravi.

Bavarski nepotistični škandal – službe za sorodnike

Muenchen – Bavarski minister za kulturo Ludwig Spaenle (politična stranka CSU) bo v proračun vrnil 34.000 evrov, ki jih je zaslužila njegova soproga, ko je bila leta 2008 zaposlena kot njegova tajnica. Odločitev je Spaenle naznanil po izbruhu nepotističnega škandala, ki je na Bavarskem zasenčil začetek državnih volitev.

Leta 2000 je Bavarska poslancem povedala zaposlovati svoje zakonce in otroke. Pogodbe, sklenjene pred tem letom, pa so obveljale kot dopustne, kar je številnim sorodnikom politikov omogočalo, da so zaposlitev kljub novim pravilom obdržali.

Predsednica bavarskega parlamenta Barbara Stamm je v začetku maja objavila seznam 79 regionalnih politikov, ki so zaposlovali družinske člane. Večina imen je iz vrst vladajoče krščansko socialne unije (CSU). Gre za stranko, ki je bavarska veja krščanskih demokratov kanclerke Angele Merkel. Opozicijska Socialdemokratska stranka (SPD) ima na seznamu 21 imen.

Po navalu kritik sta dva politika že odstopila. Predsednik parlamentarnega odbora CSU Georg Schmid je odstopil, ker je zanj več kot triindvajset let delala njegova soproga, za kar je prejela plačilo do 5500 evrov mesečno; sam je prejel 24.145 evrov mesečno. Vodilna stranka na prihajajočih volitvah, SPD, je k odstopu pozvala še štiri člane CSU z objavljenega seznama. Vsi so za opravljanje tajniških del zaposlovali svoje soproge, ki naj bi po prvih poročilih za to delo mesečno prejemale med 500 in 1000 evri.

»Bavarska se sooča s parlamentarno krizo in nedavno razkritje nepotizma ugledu ne pomaga,« je dejal kandidat SPD Christian Ude. »Škandal je, ko pešči-

ca članov kabineta vidi državo dobesedno kot svoj plen,« je še dodal. Vodilni kandidat CSU, bavarski premier Horst Seehofer, je zavrnil Udetov poziv k odstopu. »Stranki kot je naša se ni treba ubadati z obrekovanjem SPD, ki jo je škandal prav tako prizadel,« je dejal Seehofer.

Škandal »službe za sorodnike« je že drugi v zadnjem obdobju. Državo je le teden pred tem šokiralo priznanje predsednika nogometnega kluba Bayern Muenchen, Ulija Hoenessa, o utaji davkov. Hoeness je bil poslovni svetovalec Merklove in je v preteklosti že ostro nastopal proti davčnim utajam.

Vir: Deutsche Welle

KPK in SOS na posvetu o uresničevanju institutov ZIntPK v praksi

Ljubljana – Komisija za preprečevanje korupcije je v sredini aprila v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije (SOS) organizirala posvet o uresničevanju institutov Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v praksi.

Udeležencem posveta so predstavniki komisije na praktičnem primeru Občine Kamnik (posvečamo se mu tudi v tokratni osrednji temi KPK Vestnika) predstavili metodologijo pilotnega systemskega nadzora nad izpolnjevanjem institutov ZIntPK na lokalni ravni, ki ga je komisija opravila v Kamniku.

Z uresničevanjem ZIntPK je neločljivo povezana tudi odgovornost za stanje notranjega nadzora in notranjih kontrol na področju javnih financ ter zaščite finančnih interesov Evropske unije na lokalni ravni. Zato je komisija k sodelovanju na posvetu povabila tudi direktorico Urada za nadzor proračuna Natašo Prah, ki se je odzvala s prispevkom o pomenu vzpostavitev učinkovitega notranjega nadzora in odgovornosti pri upravljanju javnih financ.

Na ta način, z vsestranskim medinstitucionalnim sodelovanjem, si bo komisija v okviru systemskega nadzora še naprej prizadevala, da javne institucije razvijajo kulturo celostnega pristopa in odgovornosti za javna finančna sredstva, tako da s poenotenjem znižajo stroške in hkrati okrepijo učinkovitost notranjega nadzora pri preprečevanju korupcije, drugih nezakonitih in neetičnih pojavov v svojem okolju.

Grčija ostro nad skorumpirane državne uradnike

Atene – Na v zadnjem obdobju enem najbolj odmevnih sojenj v Grčiji je med

obtoženimi tudi nekdanji grški minister za obrambo Akis Tsochatzopoulos. Obtožnica ga bremeni vzpostavitev kompleksne mreže pranja denarja, s pomočjo katere je prikrikl za več milijonov evrov podkupnin, pridobljenih pri vladnih poslih. Grozi mu več kot dvajset let zaporne kazni.

Poleg 73-letnemu nekdanjemu visokemu politiku sodijo še njegovi ženi, hčerki in 16 nekdanjim svetovalcem ter sodelavcem, ki naj bi bili sodelovali v kaznivih dejanjih. Nekdanji minister, njegovi sorodniki in še pet osumljencev je bilo preteklo leto priprtih v visoko varovanem atenskem zaporu Korydallos.

Vsi obtoženi razen enega so se izrekli za nedolžne. Tsochatzopoulos je znova zanikal vse obtožbe, ki so po njegovem mnenju »odvratne«, svoj in pripor svojih sorodnikov pa je opisal kot »državno nasilje«.

Obtožbe in kazni, ki grozijo nekdanjemu ministru, so v državi, kjer visoke državne uradnike redko kazensko preganjajo, zelo nenavadne. V času svojega ministrovanja med letoma 1996 in 2001 ter več let po tem naj bi Tsochatzopoulos uporabljal mrežo »offshore« podjetij za pranje denarja, ki ga je v obliki podkupnin prejemal v zameno za pogodbe za javna naročila, vključno za nakup ruskega raketnega obrambnega sistema in nemških podmornic. Za ta dva posla v vrednosti tri milijarde evrov naj bi pridobil za okoli 160 milijonov evrov ali približno 210 milijonov dolarjev podkupnin. Oblasti so izsledile 57 milijonov evrov.

Ne glede na izid sojenja za ta kazniva dejanja, se Tsochatzopoulos zaporu ne bo ognil. Prejšnji mesec je bil obsojen na osem let zopora za prikrikanje vira sredstev, še zlasti, ker mu ni uspelo obrazložiti nakupa neoklasicističnega dvorca v bližini Akropole.

Zaradi naraščanja jeze med prebivalstvom po letih gospodarske krize je vlada premiera Antonisa Samarasa obljubila, da bo ostro zatrla korupcijo v politični eliti. Ta naj bi bila po mnenju večine Grkov glavni krivec za nedelujoč državni sistem, katerega posledica sta velik državni dolg in odvisnost od tujih posojil.

Septembra lani so grške oblasti zaradi suma davčne utaje in drugih kaznivih dejanj začele pregledovati bančne račune več kot tridesetih politikov, zadnji mesec pa so tri nekdanje ministre obtožili lažne prijave dohodkov.

Sodišče je februarja v Solunu izreklo doslej neobičajno visoko kazen tudi nekdanjemu županu Vassilisu Papageorgopoulo-

su. Za prilastitev 18 milijonov evrov iz mestne blagajne so ga obsodili na dosmrtno zaporno kazen.

Vir: CNBC

Četrta delavnica Evropskega protikorupcijskega usposabljanja v Ljubljani

Ljubljana – Od 22. do 25. aprila 2013 je v Ljubljani potekala 4. delavnica delovne skupine Preventiva mednarodnega protikorupcijskega projekta EACT (European Anti-Corruption Training project).

Vita Habjan, vodja projektov za preventivo, med predstavitvijo slovenskih izobraževalnih projektov

Delavnica je bila namenjena izmenjavi izkušenj in izdelavi osnutka dobrih praks s področja protikorupcijskih programov ozaveščanja in izobraževanja za otroke in mladino. Udeležili so se je predstavniki različnih protikorupcijskih organizacij iz več držav, med njimi Francije, Avstrije, Velike Britanije, Švedske, Slovaške, BiH in drugih. Zunanja strokovnjaka sta bila to pot Slovenca. Dr. Kristjan Musek Lešnik je predstavil ključne psihološke dejavnike programov za otroke in mladino, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi takih programov, Igor Leskošek pa trajnostni vidik takih programov v smislu njihove umestitve v šolski učni načrt.

Udeleženci četrte EACT delavnice

EACT je sicer trilateralni mednarodni protikorupcijski projekt Slovenije, Avstrije in Slovaške, ki združuje organizacije in njihove strokovnjake z različnih področij boja proti korupciji iz približno 50 organizacij za boj proti korupciji Evrope in zahodnega Balkana. Delo v projektu je področno razdeljeno med tri delovne skupine, preiskave in pregon, mednarodno sodelovanje in preventiva. Slovenija vodi delovno skupino Preventiva.

KOMISIJA V ŠTEVILKAH

Posledica transparentnega delovanja vsakega organa je odgovorno ravnanje. Del transparentnosti je pregled dela skozi številke. Ker je transparentnost eno izmed vodil Komisije za preprečevanje korupcije in standard, ki ga zagovarjamo kot univerzalno načelo javnega sektorja, v KPK Vestniku objavljamo mesečno osvežene podatke o naših aktivnostih.

Spodnji podatki predstavljajo aktivnosti komisije v letu 2013.

Prijave

Število prejetih prijav	428, od tega rešenih 251
Število vseh rešenih prijav	592

Pravna mnenja, pojasnila in odgovori

Področje nasprotja interesov	53
Področje nezdružljivosti funkcij	37
Področje omejitev poslovanja	36
Področje premoženjskega stanja	140
Področje lobiranja	5
Področje načrtov integritete	427
Področje protikorupcijske klavzule	22
Skupaj izdanih pojasnil	720

Področje nezdružljivosti funkcij

Število opozoril funkcionarjem glede nezdružljivosti funkcij	0
Število odločb poklicnim funkcionarjem za opravljanje dodatne pridobitne dejavnosti	1

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Število skupno prejetih vlog	36
Število zavrženih zahtev v celoti	10
Število delno zavrženih zahtev	7
Število ugodenih zahtev v celoti	15
Število zahtev, ki so še v postopku odločanja	4
Število zadev v postopku reševanja pritožb pri informacijskem pooblaščenca	7

Področje integritete

Število celovito pregledanih in ocenjenih načrtov integritete	1041
---	------

Izvedena izobraževanja in usposabljanja za javni sektor

Število izvedenih usposabljanj	24
Število udeležencev usposabljanj	1351

Področje protikorupcijske klavzule

Število izdanih dovoljenj za izvzetje iz dolžnosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbe	0
---	---

Prekrškovni postopki zoper fizične osebe, pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb (2013)

Število uvedenih prekrškovnih postopkov/ukrepov	64
Število pravnomočno zaključenih postopkov/ukrepov	11

KOLENDAR OBVEZNOSTI

SPROTNE OBVEZNOSTI

- Prijava premoženjskega stanja** – takoj, najpozneje pa v enem mesecu po nastopu in prenehanju funkcije ali dela. Dolžnost poročanja o premoženjskem stanju velja še leto dni po prenehanju funkcije ali dela.
- Poročanje lobirancev o lobističnem stiku z registriranim ali neregistriranim lobistom** – v roku treh dni svojemu predstojniku in komisiji. Poleg tega komisiji v roku 10 dni o prepovedanih ravnanjih lobista.
- Poročanje o omejitvah poslovanja** – funkcionarji organu, v katerem opravljajo funkcijo, v enem mesecu po nastopu, nato pa najkasneje v 8 dneh po vsaki spremembi; organ komisiji posreduje podatke najkasneje v 15 dneh od njihovega prejema.
- Poročanje o nezdružljivosti funkcij** – funkcionar mora najpozneje v 30 dneh po izvolitvi ali imenovanju prenehati opravljati dejavnost oziroma funkcijo, ki je nezdružljiva z njegovo novo funkcijo.
- Poročanje o nasprotju interesov** – takoj pisno obvestiti svojega predstojnika oziroma komisijo, če ni predstojnika. Ob tem je potrebno prenehati z delom v zadevi, kjer je prišlo do nasprotja interesov – razen če bi bilo nevarno odlašati.

Podrobnejše informacije o rokih in obveznostih zavezancev po ZIntPK so dostopne na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si. Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.